

Література

1. Granatov G.G. Metod dopolnitelnosti v razvitii ponyatiy (pedagogika i psihologiya myshleniya): Monografiya /G.G. Granatov. – Magnitogorsk: MaGU, 2000. – 195 s.
2. Kraevskiy V.V. Kontseptualnost kursa pedagogiki kak uslovie formirovaniya u buduschih uchiteley konstruktivno-deyatelnostnoy pozitsii /V.V. Kraevskiy // Pedagogika kak nauka i uchebnyy predmet: Tez. dokl. Mezhdunar. nauch.- prakt. konf. Ch. 1. – Tula: TGPU, 2000. – 217 s.
3. Kulyutkin Yu.N. Psihologiya obucheniya vzroslyih /Yu.N. Kulyutkin. – М.: Prosveschenie, 1986. – 128 s.
4. Lihachev B.T. Pedagogika: Kurs lektsiy /B.T. Lihachev. – М.: Prometey, 1993. – 528 s.
5. Печко А.Н. Формування професійного мислення майбутніх учителів фізичної культури засобами педагогічних ситуацій: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 "Теорія та методика професійної освіти" / А. Н. Печко. – Житомир, 2015. – 20 с.
6. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии: В 2 т. Т.1/ Сост. К.А. Абульханова-Славская, А.В. Брушлинский. – М.: Педагогика, 1989. – 488 с.

Корх-Черба О.В., Севастьяненко Л.В.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ ЗАСОБАМИ CHEERLEADING

Проаналізовано та узагальнено досвід розвитку cheerleading в Україні, розглянута класифікація змагальних програм cheerleading, яка має розгалужену систему, а також формує інтерес молоді до відвідування занять з фізичного виховання. Розкрито структуру змагальної програми, схарактеризовано два основні види програм: чер і данс. Cheer-програма містить акробатичні елементи, станти, піраміди, стрибки, кричалки, плакати, помпони та інші засоби, що закликають глядачів підтримувати команди. Данс-програма будується в основному, на елементах різних танцювальних стилів (джазу, фанку, хіп-хопу, рок-н-ролу, твісту та ін.), з використанням піруетів, стрибків, шпагатів та ін. (без кричалок і акробатики).

Ключові слова: фізичного виховання, студенти, cheerleading, класифікація, номінації, формування інтересу до занять з фізичного виховання.

Корх-Черба О.В., Севастьяненко Л.В. Формирование интереса студентов к учебным занятиям по физическому воспитанию в ВУЗах посредством cheerleading. В статье проанализирован и обобщен опыт учебной работы высших учебных заведений, направленный на формирование интереса студенческой молодежи к занятиям физическим воспитанием посредством черлидинга. Определена сущность, компоненты и принципы cheerleading в русле формирования физической культуры личности студентов в процессе физического воспитания. Раскрыта структура соревновательной программы, охарактеризованы два основных вида программ: чер и данс. Чер-программа содержит акробатические элементы, стант, пирамиды, прыжки, кричалки, плакаты, помпони и другие средства, призывающие зрителей поддерживать команды. Данс-программа строится в основном на элементах различных танцевальных стилей (джаза, фанка, хип-хопа, рок-н-ролла, твиста и др.), с использованием пируэтов, прыжков, шпагатов и др. (без кричалок и акробатики).

Ключевые слова: физическое воспитание, студенты, cheerleading, классификация, номинации, формирование интереса к занятиям по физическому воспитанию.

Korkh-Cherba O.V., Sevast'yanenko L.V. Formation of students' interest in the training sessions on physical education in high school through cheerleading. The article analyzes and summarizes the experience of the educational work of higher educational institutions, aimed at forming the interest of student youth in physical education. The essence, components and principles of cheerleading in the channel of formation of physical culture of the personality of students in the process of physical education are determined. Cheerleading in all forms of its activity contributes to the unilateral development of the personality of students, to the overall improvement of their organism. Strengthening of physical and spiritual forces, education of aesthetic taste, acquisition of skills of independent activity, formation of interest to a healthy way of life. The structure of the competitive program is disclosed, two main types of programs are characterized: cheer and dance. The cheer-program contains acrobatic elements, stunts, pyramids, jumps, chants, posters, pompons and other means calling spectators to support teams. Motions are one of the easiest skills for cheerleaders to perfect, but they are often overlooked in favor of more difficult skills, such as stunts. Cheerleaders with strong motion technique (the components that make up each individual movement) can improve the look of any cheer, chant, dance, jump, or stunt. Motions are important not only when cheering in front of a crowd; they're also crucial during tryouts and competitions, judges look for cheerleaders with sharp motions at the correct levels.

For fun variations, add body positions, dance moves, level changes, and ripples. This is a good drill to help cheerleaders practice hitting motions during dances or pomp routines, which are situations in which motions tend to be sloppy. Cheerleaders can enhance their motion technique. Motion technique is one of the easiest skills to refine and with practice, motions will improve. Motions should be executed in practice the same way they will be performed with perfection. Through continuous training of proper motion technique, hitting motions sharply and correctly becomes second nature, allowing cheerleaders to concentrate on other skills. Strong motion technique affects the overall impact of every cheerleading skill. The system of exercises of cheerleading can be used

both during the mandatory training of students in physical education.

Key words: physical education, students, cheerleading, classification, nominations, the formation of interest in physical education classes.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Формування особистості у сучасних умовах України, яка є інтелектуально й фізично розвиненою, володіє високим рівнем професійних знань, умінь, навичок та творчих здібностей є одним з ключових завдань сучасної системи вищої освіти (В. П. Андрущенко, В. І. Бондар, В. Г. Кремень, Л. П. Суценок та ін.). Поряд з тим, його реалізація неможлива без спрямованого підвищення фізичної й розумової працездатності, зміцнення здоров'я студентів за допомогою раціонально організованої рухової активності в умовах навчання у вищому закладі освіти (О. В. Тимошенко та Ж. Г. Дьоміна). Сучасна система фізичного виховання у вітчизняних вищих закладах освіти не здатна повною мірою забезпечити потребу студентів у русі, підтримці здоров'я, тому формування у студентів стійкого інтересу до фізкультурно-оздоровчої діяльності є актуальним і пріоритетним питанням сьогодення. Так, законом України «Про фізичну культуру і спорт» від 1993 р., та цільовою комплексною програмою «Фізичне виховання - здоров'я нації» від 1998 р., Національною доктриною розвитку фізичної культури і спорту від 2004 р., Загальнодержавною соціальною програмою розвитку фізичної культури та спорту на 2013-2017 рр. та ін. наголошується про важливість цих заходів для оздоровлення української нації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням проблеми удосконалення фізичного виховання та спорту в Україні займаються такі науковці, як В.Г.Арефьев, М.В. Дутчак, О.С. Куц, Є.Н. Приступа, Л.П. Суценок, О.В.Тимошенко, С.С. Ермаков, Б.М. Шиян, Ю.М. Шкретій та інші [1,4,5]. Так, Боляк А.А. представлені результати проведеного дослідження з розробки методики застосування cheerleading як дієвого засобу підвищення інтересу до рухової активності студентів та школярів [2]. Так, науковці Боляк Н.Л., Корх-Черба О.В., Луценко Л.С. визначили методику використання cheerleading у фізичному вихованні студентів, науково обґрунтували їх поєднання [4]. Бала Т. М. досліджувала вплив вправ cheerleading на рівень фізичного здоров'я школярів 5-9 класів. Зінченко І. А. опрацювала особливості підготовки студентських команд в cheerleading. Піщенко І. В., Синиця С. В., Вовк М. І., Синиця Т. О. досліджували розвиток фізичних якостей молодших школярів під впливом cheerleading [4].

Мета дослідження - проаналізувати теоретичні аспекти, визначити сутність, компоненти та принципи формування інтересу студентів до навчальних занять із фізичного виховання у ВНЗ засобами cheerleading. В якості метода дослідження використовували аналіз педагогічної літератури.

Завдання роботи.

1. Проаналізувати науково-педагогічну літературу.
2. Визначити основні принципи формування інтересу студентів до навчальних занять із фізичного виховання засобами cheerleading.
3. Проаналізувати та узагальнити досвід провідних фахівців з фізичного виховання та cheerleading.
4. Висвітлити особливості техніки виконання вправ cheerleading та основи підготовки цього виду спорту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Cheerleading сприяє розвитку особистості студентів та загальному оздоровленню їх організму. Зміцненню фізичних і духовних сил, вихованню естетичного смаку, придбання навичок самостійної діяльності, формування інтересу до здорового способу життя. Черлідінг (англ. Cheerleading, від cheer [tʃɪə] - схвальне, призивне вигук і lead [li:d] - вести, управляти) - вид спорту, що поєднує елементи шоу і видовищних видів спорту (танці, гімнастика, акробатика).

Cheerleading, спрямований на всебічний фізичний, інтелектуальний і духовний розвиток і сприяє вдосконаленню багатьох необхідних в житті рухових і морально-вольових якостей. Заняття благотворно впливає на багато систем організму зокрема, розвиває дихальну систему. Завдяки дихальним рухам відбувається постійна вентиляція легенів.

Чирлідерів відрізняє блискавична реакція, спритність, пластичність, синхронність рухів, стійкість, швидке мислення, вміння точно виконувати вправу з помпонами і одночасно кричати «кричалки», велика працездатність, витривалість і багато інших якостей. Головне в ідеології чирлідерів не те, що вони просто танцюють на стадіонах, у спортивних залах, а то, що своєю роботою вони створюють сприятливу обстановку й забезпечують видовищність спортивного заходу для уболівальників, піднімають бойовий дух команд, перш за все, звичайно, тієї, яку підтримують. Чирлідерів навчають гімнастики, акробатики, аеробіки, степ - аеробіки, хореографії та танцювальним стилям. Гучний дзвінкий голос і чітка дикція - одне з основних вимог до чирлідерів. Також потрібно мати хорошу реакцію і вміння вловлювати настрій спортсменів та глядачів.

Основними принципами під проведення занять з фізичного виховання, є: - принцип доступності; - принцип «не нашкод»; - принцип біологічної доцільності; - програмно-цільовий принцип; - принцип статевовікових відмінностей; - принцип індивідуалізації; - принцип гармонізації всієї системи ціннісних орієнтацій людини; - принцип взаємозв'язку і взаємозалежності психічних і фізичних сил людини; - принцип інтеграції; - принцип краси і естетичної доцільності.

У наш час відбувається стрімкий розвиток cheerleading, який розповсюджується і вдосконалюється в Україні, як самостійний міжнародний вид спорту. Процес підготовки чирлідерів можна розглядати як складну динамічну саморегулюючу систему [4, 6,8]. Cheerleading сприяє зміцненню фізичних і духовних сил, вихованню естетичного смаку, надбання навичок самостійної діяльності, а разом з тим і формування інтересу до здорового способу життя. Він формує такі навички та риси характеру як уважність, точність, наполегливість, логічне мислення, ініціативність та дисциплінованість [4].

Cheerleading – це складно координаційний вид спорту, який включає елементи гімнастики, акробатики, технічні елементи балету, передбачає виконання комплексних підтримок та синхронних групових вправ, дозволяє використати багатогранність вправ та різноманітність вікової категорії як юнаків так і дівчат з різним рівнем фізичної підготовленості. Cheerleading зародився в США в 1870-і роки і придбав найбільш широке поширення до середини ХХ століття. Приблизний

переклад назви: лідери групи підтримки. Cheerleading можна розділити на два основних напрямки:

1. Змагання команд за програмами, підготовленим за спеціальними правилами;

2. Робота зі спортивними командами, клубами, федераціями для виконання наступних завдань: залучення глядачів (уболівальників) на стадіони і в спортивні зали з метою популяризації фізкультури і спорту, здорового способу життя; створення сприятливого морально-психологічного клімату на стадіони, зменшення агресивного настрою уболівальників-фанатів, створення обстановки «позитивного фанатизму» і управління емоціями фанатів; підтримка спортивних команд, що беруть участь в матчі; активізація і різноманітність рекламно-іміджової роботи на спортивних заходах. У 1998 році була заснована Міжнародна федерація cheerleading (IFC) (англ. International Federation of Cheerleading), куди згодом, крім країн-членів європейської асоціації, увійшла Японія - країна, де в 2001 році в Токіо відбувся перший чемпіонат світу з cheerleading.

Країни, що входять в IFC: Австралія, Австрія, Барбадос, Білорусь, Болівія, Бразилія, Великобританія, Угорщина, Венесуела, Німеччина, Гонконг (КНР), Данія, Індонезія, Ірландія, Казахстан, Колумбія, Коста-Ріка, Малайзія, Норвегія, Панама, Перу, Росія, Сербія, Сінгапур, Словенія, США, Таїланд, Тайвань, Узбекистан, Україна, Філіппіни, Фінляндія, Франція, Чорногорія, Чилі, Швеція, Еквадор, ПАР, Японія.

Cheerleading в Україні існує з кінця 1990-х років. У 2001 році в Києві заснована танцювальна команда ReD Foxes під керівництвом Олени Рожкової, яка брала участь в церемоніях проведення літніх Олімпійських ігор в Афінах, Пекіні та Лондоні, ряду Кубків світу з баскетболу, фіналу Чемпіонату Європи з регбі в Києві, 75-річчя FIBA в Женеві (Швейцарія), безлічі українських і зарубіжних спортивних змагань, концертних програм і культурних заходів. У числі інших відомих українських Cheerleading-команд - Energy Stars (Одеса), Lemberg Angels (Львів), «Пунктуація» (Кам'янське). 24 листопада 2004 року зареєстрована Національна всеукраїнська федерація cheerleading (в написанні на офіційному сайті - «cheerleading»). 22 лютого 2005 року наказом Держкомспорту України № 419 cheerleading був привласнений статус виду спорту, офіційно визнаного в Україні. З 2005 року щорічно проводяться всеукраїнський чемпіонат і Кубок України з cheerleading. З 2005 по 2015 рік в Українській федерації Cheerleading (президент - член Виконкому Міжнародного Cheerleading союзу, віце-президент Спортивного комітету України, заслужений журналіст України Юрій Крикун) підготовлені два Заслужених тренера України, два Заслужених майстри спорту, 21 майстер спорту України міжнародного класу, 102 майстра спорту України, шість суддів міжнародної категорії. Восьми членам Федерації присвоєно звання «Почесний працівник фізичної культури і спорту».

Шість членів Федерації нагороджені почесними грамотами Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. У 2014 році Генеральний секретар Федерації Анна Андрієнко була визнана кращим тренером у світі по cheerleading і найкращим тренером України з усіх видів спорту [13].

Всеукраїнська федерація cheerleading - член Європейського Cheerleading союзу (ECU) [13]. У чемпіонатах світу 2009-2015 років розігрувалися медалі в 12 номінаціях (6 данс, 6 чир). Україна брала участь у трьох видах програми і завоювала вісім медалей - п'ять золотих, одну срібну і дві бронзові. Україна брала участь у семи видах програми і завоювала п'ять бронзових медалей [13]. Cheerleading - окремий самостійний вид спорту. По ньому проводяться змагання європейського і світового. Чемпіонати по cheerleading проводяться в декількох номінаціях: Чир - елементи спортивної гімнастики та акробатики, побудова пірамід і танцювальні перестроювання під зичні кричалки. Cheer-dance - спортивні танці з елементами гімнастики, з присутністю пластичності, хорошою хореографією та грацією, приголомшливою синхронністю. Cheer-mix - виступи змішаних команд (жінки і чоловіки).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, можна стверджувати що застосування засобів cheerleading для студентів ВНЗ основної медичної групи обрано як ефективну та пріоритетну у процесі фізичного виховання та оздоровлення студентства. Перспективи подальших досліджень полягають у створенні програми занять у секції cheerleading за програмою cheer-dance та мікс для студентів НПУ імені М.П. Драгоманова.

Література

1. Ареф'єва Л.П. Формування фізичної культури особистості студента в умовах вищого педагогічного навчального закладу / Л.П. Ареф'єва / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура, спорт). - Випуск 3К1(57)15: зб. наук. праць / За ред. Г.М. Арзютова. - К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. с.32-35.
2. Корх-Черба О. В. Основні напрями реалізації системного підходу у професійній діяльності майбутнього фітнес-тренера / О.В. Корх-Черба / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура, спорт). - Випуск 3К1(57)15: зб. наук. праць / За ред. Г. М. Арзютова. - К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. с. 32-35.
3. Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 р. № 1556-VII (із змінами та доповн.) // Відом. Верхов. Ради України. - 2014. - № 37-38. - С. 24.
4. Синиця Т.О. Популяризація cheerleading в Україні / Т.О. Синиця / Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка : зб. наук. праць [ред. кол.; гол. ред. Л. М. Рибалко]. - Полтава : ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2017. - Вип. 1. - с. 253-261.
5. Сущенко Л.П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект): Монографія / Л.П.Сущенко - Запоріжжя: ЗДУ, 2003. - 442 с.
6. Andy F. Discovering statistics using SPSS (second edition) / F. Andy. - London, SAGE Publication Ltd, 2005. - 780 p.
7. Chappell Linda Rae. Coaching cheerleading successfully (second edition) / Linda Rae Chappell // Human Kinetics: In Canada, 2005. - 207 pages.
8. Coaching Youth Cheerleading (Coaching Youth Sports Series) by ASEP: Human Kinetics, 2009. - 152 p.

9. Katch V. L. Physical conditioning of children / V. L. Katch // Health Care. – 1983. – V.3. – p. 241–246.
10. Leslie Wilson The ultimate guide to cheerleading: three rivers press; 2 edition / Leslie Wilson. – New-York, 2003.– 216 p.
11. Pom Headridge 101 School Spirit Ideas / Human Kinetics, 2009.– 105 p.
12. Wilmore J. H. Physiology of sport and Exercise / J. H. Wilmore, D. L. Costill. – Human Kinetics, 1984. – 116 p.
13. <https://ru.wikipedia.org/wiki/cheerleading>

Кравченко Ю. В.

Бердянський державний педагогічний університет

Бобровник С. І.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

ДЕЯКІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядаються деякі чинники формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності. Аналіз психолого-педагогічної літератури та літератури з фізичної культури та спорту вказує на особливу увагу науковців до проблеми ефективної організації педагогічної взаємодії, яка базується на засадах конструктивного співробітництва між вихователем і вихованцем. Продуктом професійної підготовки є вчитель, який відповідає сучасним соціальним вимогам. Він є мобільним, здатним до творчого зростання, впровадження інновацій, готовим до діалогу з учнем та до побудови відносин на засадах співробітництва та конструктивної взаємодії.

Ключові слова: формування, готовність, майбутні учителі фізичної культури, педагогічна взаємодія, фізкультурно-оздоровча діяльність.

Кравченко Ю. В., Бобровник С. І. Некоторые факторы формирования готовности будущих учителей физической культуры к педагогическому взаимодействию в физкультурно-оздоровительной деятельности. В статье рассматриваются некоторые факторы формирования готовности будущих учителей физической культуры к педагогическому взаимодействию в физкультурно-оздоровительной деятельности. Продуктом профессиональной подготовки является учитель, который отвечает современным социальным требованиям. Он является мобильным, способным к творческому росту, внедрение инноваций, готовым к диалогу с учеником и к построению отношений на основе сотрудничества и конструктивного взаимодействия.

Ключевые слова: формирование, готовность, будущие учителя физической культуры, педагогическое взаимодействие, физкультурно-оздоровительная деятельность.

Kravchenko Y. V., Bobrovnyk S. I. Some factors of the formation of readiness of the future teachers of physical culture to pedagogical interaction in sports and recreational activities. In the modern conditions of educational modernization in higher education, the society sets before the higher education establishment the tasks of qualitative training of the new generation of sports personnel, which should correspond to the level of the best European standards in higher sports education. The authors emphasize that in conditions of mobility of modern physical education and the implementation of European educational standards, there is a need to update the content of professional training of the future teachers of physical culture in the higher education establishment. Teachers of physical culture must be ready for the new demands of the labor market, be free to own a profession related to physical culture and health activities in order to strengthen and preserve the health of students in general education schools.

The formation of readiness of the future teachers of physical culture for pedagogical interaction in sports and recreational activities is an actual goal and result of education in the institutions of higher education. The result of this process should be the formed readiness of the future teachers of physical culture, able to conduct interpersonal dialogue, establish subject-subject relations with students, and provide physical culture and health activities on the principles of cooperation of mutual understanding and mutual acceptance.

In the article some factors of the formation of readiness of the future teachers of physical culture for pedagogical interaction in sports and recreational activities are considered. Analysis of psychological and pedagogical literature and literature on physical culture and sports points to the special attention of scientists to the problem of effective organization of pedagogical interaction based on the principles of constructive cooperation between a teacher and a pupil. The product of professional training is a teacher who meets modern social requirements. He is mobile, capable of creative growth, introducing innovations, ready for dialogue with the student and building relationships based on cooperation and constructive interaction.

Key words: the formation, readiness, future teachers of the physical culture, pedagogical interaction, sports and recreational activities.

Постановка проблеми, аналіз останніх досліджень та публікацій. Перспективи розвитку сучасної системи вищої освіти в Україні, потребують змін у якості підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту в системі вищої фізкультурної освіти. В умовах мобільності сучасної фізкультурної освіти та реалізації Європейських освітніх стандартів виникає необхідність оновлення змісту професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах, які повинні бути готові до нових вимог ринку праці, які вільно володітимуть професією, пов'язаною з фізкультурно-оздоровчою діяльністю з метою зміцнення та збереження здоров'я учнів загальноосвітніх навчальних закладів.